

Дар'я ЛЕЩЕНКО,

студентка 4 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Науковий керівник: **Олена Малицька**

кандидат педагогічних наук, доцент (БДПУ)

РЕАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРОТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ШКОЛЯРА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗЗСО

Нові культурні цінності та ідеї, різноманітні форми, стилі і напрямки сучасної культури впливають на процес культурної ідентифікації дитини. Тому сучасна художня освіта не може являти собою суто трансляцію традиційних культурних цінностей. Її сучасне призначення полягає у вихованні особистості дитини через набуття нею власної системи культурних цінностей, в умінні учня орієнтуватися в складному культурному просторі.

Становлення і розвиток особистості в цьому контексті можна розглядати як процес її залучення в культуру, яка одночасно збагачує систему художньої освіти і впливає на розвиток учасників процесу культуротворчої діяльності.

Культуротворчому потенціалу особистості присвячені дослідження багатьох вчених (Ю. Лотман, М. Каган, Л. Рапацька, Б. Гершунський та ін.), що свідчить про значний науковий інтерес до питання про потенційні можливості опанування культуротворчою діяльністю.

За визначенням М. Кагана синкретичність культуротворчої діяльності обумовлює синтез власної художньої творчості суб'єкта та аспектів його емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього [1]. Як зазначає О. Малицька, «культуротворча діяльність є своєрідним утворенням, що має специфічні якості: образність, асоціативність, емоційність, суб'єктивність» [2, с. 118]. Культуротворчій діяльності властива така ж структура, що й будь-якій діяльності: потреба – мотив – завдання – засоби – дії – операції. Але структурні компоненти цієї діяльності є специфічними: аспекти пізнавальної, ціннісно-орієнтаційної, перетворювальної, комунікативної активності, а також своєрідність, яка зумовлена так званим «художнім початком».

Сучасна культуротворча освіта являє собою єдиний процес формування емоційно-духовної сфери особистості через різноманітну художньо-творчу діяльність, процес становлення естетичних поглядів і переконань, орієнтований на історично сформований еталон гармонійно розвиненої особистості [3, с. 136].

Впровадження культурно-освітнього середовища в ЗЗСО сприяє реалізації творчого потенціалу дітей та надає їм можливостей вільно орієнтуватися в навколишньому культурному середовищі, усвідомлювати цінність культурних форм, створених попередніми поколіннями, знаходити взаєморозуміння з іншими людьми, а також відчувати спорідненість з представниками спільної культури.

Поліхудожній підхід до викладання мистецтва в ЗЗСО, який є основним в Концепції Нової української школи, передбачає усвідомлення єдиної природи всіх видів мистецтв і спирається на природну

поліхудожність дитини, що дозволяє їй досягнути цілісності культури. Не тільки знання, вміння, навички, але й орієнтація учня на загальнолюдські цінності, здатність до творчості й саморозвитку, ціннісного сприйняття творів художньої культури, пов'язані з компонентами, необхідними для реалізації культуротворчого потенціалу особистості, є пріоритетами сучасної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каган М. С. Философия культуры. Санкт-Петербург, 1996. URL: https://www.vir.nw.ru/wp-content/uploads/2018/09/Kagan-M.S.-Filosofiya-kultury_filosofiya.pdf (дата звернення: 29.02.2020).
2. Малицька О. В. Культуротворча діяльність як пріоритет сучасної вищої освіти. *Молодий вчений*. 2017. №1. С. 117-120.
3. Малицька О. В. Культурологічна діяльність як фактор гармонізації особистості. Сучасні тенденції в бізнесі та суспільному секторі: колективна монографія. Ополе, 2016. С. 117-139.
4. Смолінська О. А. Культуровідповідність як провідний принцип організації культурно-освітнього простору педагогічного університету. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2014. № 1. С. 26-36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pippo_2014_1_4 (дата звернення 27.02.2020).
5. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення 15.02.2020).
6. Роменець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. Київ: Либідь, 2004. 288 с.

Дар'я МІГЧЕНКО,

студентка М11 гр.

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **Алла КРАМАРЕНКО,**

д-р пед.н., проф. (БДПУ)

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ОДНА ІЗ ВИМОГ НУШ

Соціальний запит на креативну особистість відображений у законодавчих актах із проблем освіти, в яких наголошується на перспективах формування неповторної унікальної людини, що здатна творити. Як зазначається в Законі України «Про освіту», галузевих стандартах вищої освіти, Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012- 2021 рр. та інших державних документах, освіта повинна забезпечувати формування в особистості не лише системи знань, наукового світогляду, а й розвиток їхньої креативності, навичок самостійного наукового пізнання, самоосвіти і самореалізації. Розвиток креативності особистості є пріоритетним напрямом сучасної освіти.

Зміст Державного стандарту початкової загальної освіти (2011, 2018) та навчальних програм галузей освіти не передбачає вивчення основ творчої діяльності. Проте найвищий рівень (творчий) дванадцятибальної системи оцінювання діяльності учнів вимагає визначення конкретних